

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 22 februari 1945 kl. 5 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om rätt för skattskyldig, som driver skogsbruk, att vid taxering av inkomst åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond.

(2:a avd.)

I en till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 170, i första kammaren av herr *Mannerskantz* och friherre *Beck-Friis* har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning med förslag till sådan ändring av förordningen den 12 juni 1942 om rätt att vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond, att rätt till sådant avdrag måtte tillkomma även den som driver skogsbruk, ävensom att vid utredningen och i förslaget i motionen angivna synpunkter måtte vinna beaktande.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framställda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Enligt förordningen den 12 juni 1942 (nr 371) om rätt att vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond, sådan denna förordning lyder enligt förordning den 9 juni 1944 (nr 279), äger skattskyldig vid beräkning av nettointäkt av rörelse under de beskattningsår, för vilka taxering verkställs åren 1942—1947, erhålla avdrag för belopp, som enligt vad i förordningen sägs av årsvinsten avsättes till investeringsfond. Investeringsfonder, som i 1942 års förordning avses, äro a) investeringsfond för byggnader, b) investeringsfond för inventarier och varulager, c) investeringsfond för arbeten i gruva, d) investeringsfond för ersättande av förkrigslager samt e) investeringsfond för fartyg. Rätt till avdrag på grund av avsättning till fond som under a) och b) sägs tillkommer i regel endast svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening, som tillgodonjuter fri avskrivning å inventarier. Rätt till avdrag på grund av avsättning till fond som under c) sägs tillkommer endast svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening. Rätt till avdrag på grund av avsättning till fond som under e) sägs tillkommer endast den som bedriver rederirörelse med ång- eller motorfartyg i utrikes fart. I förordningen med-

delas bestämmelser om storleken av de avsättningar, för vilka avdrag medges. Investeringsfond som under a), b), c) och e) sägs må, såvitt angår beskattningsår, för vilket taxering verkställles senare än år 1944, tagas i anspråk i regel endast under sådant senare beskattningsår, som av Kungl. Maj:t genom särskilt beslut bestämmes. Investeringsfond må tagas i anspråk för följande ändamål, nämligen investeringsfond för byggnader: för avskrivning å byggnader, som uppförts under beskattningsåret; investeringsfond för inventarier och varulager: för avskrivning å inventarier samt nedskrivning å råvaror, hel- och halvfabrikat med högst ett belopp motsvarande kostnaden för tillverkning eller anskaffning av dylika tillgångar under samma beskattningsår; investeringsfond för arbeten i gruva: för undersökningsarbete m. m. under beskattningsåret i gruva, stenbrott eller annan liknande fyndighet; investeringsfond för ersättande av förkrigslager: för nedskrivning å råvaror samt hel- och halvfabrikat; ävensom investeringsfond för fartyg: för avskrivning å fartyg, som anskaffats under beskattningsåret, eller för underhålls- och reparationsarbeten å fartyg under samma år.

I *proposition nr 263 till 1944 års riksdag*, vilken proposition låg till grund för de samma år beslutade ändringarna i förevarande förordning, upplyste departementschefen, att en översyn komme att verkställas rörande avdragsrätten för avsättning till investeringsfond. Samma års bevillningsutskott upptog till behandling i samband med nämnda proposition jämväl vissa *vid riksdagens början väckta motioner*, nämligen bland andra de likalydande motionerna I: 61 och II: 92 samt de likalydande motionerna I: 62 och II: 93. I förstnämnda två motioner anfördes bland annat följande. Lösningen av den i befolkningspolitiskt och familjesocialt hänseende betydelsefulla bostadsfrågan skulle verksamt främjas, om avsättningar för framtida bostadsbyggande finge ske i den stora omfattning, som det latenta nybyggnadsbehovet krävde. Möjlighet borde jämväl beredas inom skogsindustrien verksamma företag att uppiägga investeringsfonder för framtida skogsvårdsarbeten. Rätt till skattefria avsättningar för framtida investeringar borde även beredas jordbrukarna. Utvidgad rätt till sådana avsättningar inom rederinäringen erfordrades. För bergshanteringens del skulle det vara av betydande värde, om för säkerställande av den framtida driften skattefria fonderingar finge ske för förvärv av malmfyndigheter, avsedda att tagas i anspråk för kommande behov.

1944 års bevillningsutskott yttrade i sitt i anledning av propositionen och de i ämnet väckta motionerna avgivna betänkande, nr 42, bland annat följande:

»I anledning av de i de likalydande motionerna I: 61 och II: 92 samt de likalydande motionerna I: 62 och II: 93 framställda yrkandena får utskottet framhålla, att, enligt vad utskottet inhämtat, vid den översyn av ifrågavarande författningsbestämmelser, som är avsedd att äga rum, frågan om avdragsrätten för avsättning till investeringsfond för bostadsbyggnader torde komma under omprövning. Utskottet, som finner önskvärt att så sker, vill för sin del förorda, att vid berörda utredning jämväl undersökes, huruvida och under vilka förutsättningar avdragsrätt för investeringar till olika ändamål skulle kunna medgivas jordbrukare. Beträffande övriga i de likalydande motionerna I: 61 och II: 92 framställda önskemål med avseende å hit-

hörande bestämmelser, i den mån dessa önskemål icke blivit tillgodosedda genom propositionen, finner sig utskottet i detta sammanhang ej kunna ingå på ett närmare bedömande av desamma.»

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 10 november 1944 har *chefen för finansdepartementet* tillkallat sakkunniga för översyn av lagstiftningen om investeringsfonder, vid vilken översyn skulle undersökas, huruvida en permanent, för normala förhållanden avsedd lagstiftning i ämnet borde komma till stånd, samt, därest så skulle vara fallet, för vilka olika ändamål avdragsrätt borde medgivas. I samband med frågan om de ändamål, för vilka avdrag borde medgivas, borde även upptagas till behandling frågan om vilka grupper av skattskyldiga, som skulle äga tillgodonjuta berörda förmåner. Utredningen borde bedrivas så skyndsamt, att förslag i ämnet kunde framläggas för 1946 års riksdag.

I den nu föreliggande motionen har anförts bland annat, att avdragsrätten för avsättning till investeringsfond åsyftade att bidra till och underlätta en utjämning av de växlingar i produktion och sysselsättning, som följde med de ekonomiska konjunkturerna. Det kunde ifrågasättas, om icke en motsvarande utjämning borde kunna äga rum för skogsbrukets vidkommande, vad anginge skogsvårdsarbeten. Under en god konjunktur funnes i allmänhet relativt gott om medel för sådana arbeten, men i regel rådde då brist på arbetskraft. Under en lågkonjunktur däremot, då skogsföretagen måste inskränka driften och de pressade priserna på de färdiga produkterna gäve ringa eller intet överskott, vore det naturligt, att företagsledningarna inskränkte på sådana utgifter, som icke kunde anses absolut nödvändiga eller som kunde uppskjutas till ett kommande bättre år. På detta sätt motverkades en eljest naturlig strävan att bereda lämpliga arbetstillfällen i dåliga tider i de för skogsföretagen och för det allmänna på lång sikt mycket betydelsefulla skogsvårdsarbetena. För avsättning till investeringsfond för skogsvårdsarbeten kunde de i 1942 års förordning meddelade bestämmelserna i allt väsentligt tillämpas, i första hand beträffande svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar med rätt till fri avskrivning på inventarier. Sådana skogsföretag, som hade ordnad bokföring, borde också komma i fråga till dylik avdragsrätt.

I den föreliggande motionen har yrkats, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning angående frågan om rätt till avdrag för avsättning till investeringsfond för skogsvårdsarbeten.

Utskottet.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen har *chefen för finansdepartementet* tillkallat sakkunniga för verkställande av en översyn av lagstiftningen om avdrag för avsättning till investeringsfonder, vilken utredning enligt de meddelade direktiven bör bedrivas så skyndsamt, att förslag i ämnet kan framläggas för 1946 års riksdag. Vid nämnda utredning skall upptagas till behandling frågan om en permanent, för normala förhållanden avsedd lagstiftning i ämnet. Därest en sådan lagstiftning finnes böra kom-

ma till stånd, avses vid den fortsatta utredningen skola undersökas, för vilka olika ändamål avdragsrätt bör medgivas ävensom vilka grupper av skattskyldiga, som böra äga tillgodonjuta dessa förmåner. Då utskottet utgår ifrån att — under angiven förutsättning — vid utredningen jämväl den i förevarande motion berörda frågan kommer att tagas under omprövning, anser sig utskottet icke böra tillstyrka bifall till det i motionen framställda yrkandet om skrivelse till Kungl. Maj:t i ämnet.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen I:170 av herr Mannerskantz och friherre Beck-Friis om rätt för skattskyldig, som driver skogsbruk, att vid taxering av inkomst åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 22 februari 1945.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärge, Elon Andersson, Wahlmark, Sjödahl, Velander, Eklund, Robert Berg, Heüman* och *Gustaf Elofsson*, samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren, Björklund, Sandberg, Orgård, Falk, Andersson* i *Dunker, Vigelsbo, Bladh* och *Karlsson* i *Granebo*.